

การศึกษาเปรียบเทียบความแม่นยำในการใช้แอปพลิเคชัน Tape measure PRO®, สายวัด และ pediatric emergency drug card (PED card) ในการวัดความยาวผู้ป่วยเด็ก

Accuracy of Tape measure PRO® application, Tape measure and pediatric emergency drug card (PED card) for measure height in pediatric

นายณัฐพงศ์ เทียมดาว

นางสาวอัญชลี กุลนันทพงศ์

นายอัมฤทธิ์ เทียนหอม

นักศึกษาผู้จัดทำวิทยานิพนธ์

ผศ.นพ.ไชยพร ยุกเซ็น

รศ.พญ.ยุวเรศมคฺฐ์ สิริธิชาญบัญชา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเข้าถึงการดูแลรักษาผู้ป่วยเด็กในภาวะฉุกเฉินที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากเด็กมีความแตกต่างด้านการรักษาที่เฉพาะซึ่งแตกต่างจากผู้ใหญ่ทั้งด้านอุปกรณ์และขนาดของยาที่ใช้⁽¹⁻⁴⁾ โดยมีการศึกษาหลายแห่งได้แสดงให้เห็นถึงความผิดพลาดที่มีความถี่สูงในการใช้ยาในผู้ป่วยเด็กก่อนถึงโรงพยาบาล⁽⁵⁻⁷⁾ ซึ่งอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ถ้าได้รับการรักษาที่ล่าช้าเกินไป⁽⁸⁾ เพราะฉะนั้นผู้ป่วยเด็กต้องได้รับการรักษาที่ถูกต้องวิธีและรวดเร็ว⁽⁹⁾

การฟื้นคืนชีพเป็นเหตุการณ์ที่ซับซ้อนที่ต้องใช้การทำหัตถการที่แตกต่างกัน ทั้งเรียบง่าย และซับซ้อน ซึ่งในส่วนใหญ่แล้วนั้นจะต้องกระทำพร้อมๆกัน หรือ ต่อเนื่องกันให้มากที่สุดเพื่อผลลัพธ์ที่ดีที่สุด การฟื้นคืนชีพในเด็กการนั้นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆนอกจาก clinical situation ตัวอย่างเช่น อายุและขนาดของเด็กแต่ละคน⁽¹⁰⁾

ปัจจุบันมีความหลากหลายในการใช้เครื่องมือในการช่วยประเมินการให้ยาในเด็ก เช่น Broselow® tape , length/weight-based tape (LBT) หรือ The RAMATHIBODI Pediatric Emergency Drug Card โดยมีผลการวิจัยร่วมกันแนะนำว่าการใช้ length/weight-based tape หรือวัสดุอ้างอิงที่เหมาะสมสำหรับการปรับขนาดและใช้ยาในขนาดของเด็กตามน้ำหนักที่ทราบจะเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยก่อนเข้ารับการรักษา⁽¹¹⁾ แม้ว่าการใช้ length/weight-based tape (LBT) จะแนะนำและมีการใช้กันอย่างแพร่หลายแต่อัตราการความผิดพลาดยังคงสูงอยู่เมื่อให้ยากับเด็กก่อนถึงโรงพยาบาล⁽⁶⁾

The RAMATHIBODI Pediatric Emergency Drug Card ถูกพัฒนาขึ้นโดยใช้ข้อมูลผู้ป่วยเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูง ความยาวของเด็กทารกและเด็กเล็ก โดยแถบของ RAMA Ped card จะมีช่วงแถบสีแสดงถึงน้ำหนักตั้งแต่ 3- 36 กิโลกรัม โดยมีการศึกษาว่าช่วยลดความผิดพลาดและเวลาของการกำหนดยาในผู้ป่วยเด็กที่มาแผนกฉุกเฉิน แต่ยังไม่มียังข้อมูลในการกล่าวถึงความถูกต้องของ RAMA Ped card⁽¹²⁾

เทคโนโลยีทางการแพทย์มีความก้าวหน้าไปอย่างมาก การนำเทคโนโลยีมาใช้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการรักษา การนำแอปพลิเคชันมาใช้ทางการแพทย์เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยลดระยะเวลาการรักษา การวัดความยาวในเด็กยังไม่มีแอปพลิเคชันใดถูกนำมาใช้ทางการแพทย์ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะนำแอปพลิเคชันที่สามารถวัดความยาวได้

Tape measure PRO® เป็นแอปพลิเคชันที่มีฟังก์ชันสามารถใช้แทน ตลับเมตร สายวัด ที่สามารถวัดความยาวที่ต่างกันได้ การศึกษานี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความแม่นยำของเครื่องมือรวมถึงเวลาของการวัดความยาวในผู้ป่วยเด็ก

คำถามงานวิจัย

แอปพลิเคชัน Tape measure PRO และ pediatric emergency drug card (PED card) มีความแม่นยำแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์

Primary outcome : เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแม่นยำในการใช้แอปพลิเคชัน Tape measure PRO และการใช้ pediatric emergency drug card (PED card) ในการวัดความสูงของผู้ป่วยเด็ก

Secondary outcome : เพื่อศึกษาเวลาที่ใช้ระหว่าง Tape measure PRO และการใช้ pediatric emergency drug card (PED card) ในการวัดความสูงของผู้ป่วยเด็ก

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาของ ไชยพร ยุกเซ็น ในประเทศไทยศึกษาเรื่องการนำสายวัดมาตรฐาน อิงตามความยาวมาใช้เพื่อศึกษาว่าสามารถลดความล่าช้ารวมถึงความผิดพลาดในการสั่งการรักษาโดยบุคลากรทางแพทย์ที่ไม่ใช่สายงานเด็กได้หรือไม่ โดยมีผู้เข้าร่วมการศึกษาทั้งหมด 87 คน ผู้เข้าร่วมการศึกษาแต่ละคนจะได้รับมอบหมายให้ทำแบบทดสอบชนิดข้อเขียน 1 ชุด มีผู้ป่วยสมมติ 4 คน แบ่งโดยที่ผู้ป่วยสมมติ 2 รายให้การรักษาโดยวิธีปกติและผู้ป่วยสมมติอีก 2 ราย ให้การรักษาโดยใช้สายวัดมาตรฐานอิงตามความยาวช่วยในการสั่งการรักษาผู้ป่วย ผลการวิจัยพบว่าผลของวิจัยคือ PED cardสามารถช่วยลดเวลาที่ใช้ในการสั่งการรักษา และลดจำนวนครั้งของความผิดพลาดในการสั่งการรักษาได้แต่บุคลากรการแพทย์ด้านสายงานเด็กจะช่วยลดแต่จำนวนครั้งของความผิดพลาดในการสั่งการรักษาเท่านั้น(13)

การศึกษาของ ธาวิณี ไตรณรงค์สกุล ในประเทศไทย ศึกษาเรื่อง RAMA Ped cardสามารถใช้งานประเมินผู้ป่วยเด็กในสถานการณ์ฉุกเฉินได้จริงหรือไม่ โดยมีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง RAMA Ped Card ในการระบุน้ำหนักที่แท้จริงของทารกและเด็กเล็ก โดยมีผู้เข้าร่วมวิจัย 345 คน มีวิธีการคือเมื่อผู้ป่วยเข้ามาที่ห้องฉุกเฉิน จะได้รับการวัดน้ำหนักครั้งที่หนึ่งที่จุดคัดกรอง และวัดอีกครั้งโดยใช้ RAMA Ped Card ผลของการวิจัยพบว่า มี 61.16% RAMA Ped Card วัดน้ำหนักได้ใกล้เคียง ประเมินได้ต่ำกว่าน้ำหนักจริงร้อยละ 20.2 ประเมินได้สูงกว่าน้ำหนักจริงร้อยละ 18.6 เพราะฉะนั้น RAMA Ped Card จึงสามารถนำมาใช้ในการวัดน้ำหนักของผู้ป่วยได้(12)

การศึกษาของ Lara D. Rappaport ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบข้อผิดพลาดระบบวัดความยาวสองระบบในผู้ป่วยเด็กก่อนถึงโรงพยาบาล โดยเปรียบเทียบระบบ Broselow® Tape และ Handtevy LBTTM โดยนักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ทำการจำลองผู้ป่วยเด็ก 2 คน ที่เป็นภาวะหัวใจหยุดเต้นกับการให้ยา epinephrine และ ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่กำหนดให้เด็กซีโทรส ใช้หุ่นเด็กขนาด 1 ปี และ 5 ปี มีผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมด 80 คน ผลการวิจัยพบว่า ในการจำลองสถานการณ์ ระบบ Handtevy LBT มีประสิทธิภาพมากกว่า ระบบ Broselow LBT ทั้งอัตราการเกิดข้อผิดพลาดที่น้อยกว่า (16.3%) และเวลาที่ใช้ในการวัด(14)

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการศึกษา เป็นการวิจัยแบบ Observational study (Cross-sectional study)

กลุ่มประชากรเป้าหมายและแหล่งข้อมูล

การศึกษาของ Thavinee Trainarongsakul ในประเทศไทยได้ศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องของ RAMA Ped Card ในการระบุน้ำหนักที่แท้จริงของ ทารกและเด็ก

การคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม STATA version 12 Two sample comparison of mean โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาของ Thavinee Trainarongsakul ใช้ power 0.8 ratio of sample size 1:1 P value 0.05 และ two-side test พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ 383 คนผู้ป่วย แต่มีการวางแผนว่าจะทำ study period โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 10 คน และนำค่าที่ได้มาคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด

เกณฑ์การเข้าร่วมการศึกษา

ผู้ป่วยเด็กที่มาเข้ารับการรักษาที่ห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลรามธิบดี โดยได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

เกณฑ์การคัดเข้า

ผู้ป่วยเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี ที่มาเข้ารับการรักษา ณ ห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลรามธิบดี ในช่วงเวลาที่มีนักศึกษาปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์เข้าเวร

เกณฑ์การคัดออก

1. ไม่ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย
2. ผู้ป่วยเด็กที่สูงมากกว่า 145 เซนติเมตร
3. ผู้ป่วยเด็กที่ได้รับการคัดกรองโดยระบบ ESI เป็น level 1 และ 2
4. ผู้ป่วยที่แขนขาผิดปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

The RAMATHIBODI Pediatric Emergency Drug Card or RAMA Ped Card เป็นเครื่องมือสำหรับผู้ป่วยเด็กชนิดที่ต้องใช้ความยามาแปลผลเป็นน้ำหนัก เพื่อนำค่าน้ำหนักมาคำนวณปริมาณยา⁽¹³⁾

Tape Measure PRO application เป็นแอปพลิเคชันที่มีฟังก์ชันสามารถใช้แทน ตลับเมตร สายวัด ความสามารถหลักๆ ทั้งหมด 4 อย่างด้วยกันได้แก่ 1. วัดความสูง (Height Measurement) 2. วัดความกว้าง (Width Measurement) 3. วัดพื้นที่ (Area Measurement) 4. วัดระยะห่างระหว่างสองจุด (Distance

Measurement) ซึ่ง Tape Measure PRO application จำเป็นต้องมีฟังก์ชัน กล้องถ่ายภาพดิจิทัลและเซ็นเซอร์วัดความเอียง (Accelerometer) ในโทรศัพท์ที่จะใช้งาน

สายวัดตัว

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับโครงการวิจัยและขอความยินยอมจากผู้ปกครองของผู้ป่วยเด็ก
2. ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยกรอกเอกสารข้อมูล เอกสารภาคผนวก
3. ให้ผู้ทำวิจัยวัดความสูงของเด็กพร้อมกับจับเวลาที่ใช้ในการวัด โดยใช้เครื่องมือเรียงลำดับดังนี้ Tape Measure PRO application RAMA Ped Card และสายวัด แล้วบันทึกค่าที่ได้ลงเอกสารภาคผนวก
4. เอาข้อมูลที่เป็น gold standard จากจุดคัดกรองมาบันทึกลงในข้อมูล เป็นข้อมูลสุดท้าย เพื่อป้องกันอคติ
5. สรุปผลการวิจัยโดยเน้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

การวิเคราะห์ผลการศึกษา

วิเคราะห์ข้อมูล study size estimation โดยใช้โปรแกรม STATA version 12 และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel 2013 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติโดยใช้โปรแกรม STATA version 14

วิเคราะห์ผลการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติเชิงพรรณนาในการนำเสนอข้อมูล โดยข้อมูลแบบกลุ่ม (categorical data) ได้แก่ เพศ กลุ่มอายุ ระดับการศึกษา โรคประจำตัว จะแสดงข้อมูลในรูปแบบของความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลแบบต่อเนื่อง (continuous data) ได้แก่ น้ำหนัก ความสูง เวลา ที่มีการกระจายแบบปกติจะแสดงข้อมูลในรูปแบบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value) โดยค่า $P - Value < 0.05$ หมายความว่ามีความนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน
เพศ	
ชาย(n%)	
หญิง(n%)	
กลุ่มอายุ	
0 – 1 ปี (n%)	
2 – 9 ปี (n%)	
10 – 12 ปี (n%)	
ระดับการศึกษา	
ก่อนอนุบาล (n%)	
อนุบาล (n%)	
ประถมศึกษา (n%)	
น้ำหนัก - กิโลกรัม , mean ($\pm$ SD)	
โรคประจำตัว	
มี (n%)	
ไม่มี (n%)	

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแม่นยำและเวลาที่ใช้ในการวัดความสูงของ แอปพลิเคชัน Tape measure PRO, pediatric emergency drug card (PED card) และสายวัดตัว

เครื่องมือที่ใช้วัดความสูง	ค่าต่างจากความสูงจริง mean ($\pm$ SD)	เวลาที่ใช้วัดความสูง (min) mean ($\pm$ SD)	p-value
pediatric emergency drug card (PED card)			
Accuracy of Tape measure PRO® application			
สายวัดตัว			

บรรณานุกรม

1. Luten RC, Wears RL, Broselow J, Zaritsky A, Barnett TM, Lee T, et al. Length-based endotracheal tube and emergency equipment in pediatrics. *Annals of emergency medicine*. 1992;21(8):900-4.
2. Luten R, Broselow J. Rainbow care: the Broselow-Luten system. Implications for pediatric patient safety. *Ambulatory outreach*. 1999:14-6.
3. Deboer S, Seaver M, Broselow J. Color coding to reduce errors. *The American journal of nursing*. 2005;105(8):68-71.
4. Heyming T, Bosson N, Kurobe A, Kaji AH, Gausche-Hill M. Accuracy of paramedic Broselow tape use in the prehospital setting. *Prehospital emergency care : official journal of the National Association of EMS Physicians and the National Association of State EMS Directors*. 2012;16(3):374-80.
5. Hoyle JD, Davis AT, Putman KK, Trytko JA, Fales WD. Medication dosing errors in pediatric patients treated by emergency medical services. *Prehospital emergency care : official journal of the National Association of EMS Physicians and the National Association of State EMS Directors*. 2012;16(1):59-66.
6. Lammers R, Byrwa M, Fales W. Root causes of errors in a simulated prehospital pediatric emergency. *Academic emergency medicine : official journal of the Society for Academic Emergency Medicine*. 2012;19(1):37-47.
7. Lammers R, Willoughby-Byrwa M, Fales W. Medication errors in prehospital management of simulated pediatric anaphylaxis. *Prehospital emergency care : official journal of the National Association of EMS Physicians and the National Association of State EMS Directors*. 2014;18(2):295-304.
8. Ray KN, Olson LM, Edgerton EA, Ely M, Gausche-Hill M, Schmuhl P, et al. Access to High Pediatric-Readiness Emergency Care in the United States. *The Journal of pediatrics*. 2018.
9. Yamamoto LG. Access to optimal emergency care for children. *Pediatrics*. 2007;119(1):161-4.
10. Luten R, Wears RL, Broselow J, Croskerry P, Joseph MM, Frush K. Managing the unique size-related issues of pediatric resuscitation: reducing cognitive load with resuscitation aids. *Academic emergency medicine : official journal of the Society for Academic Emergency Medicine*. 2002;9(8):840-7.
11. Equipment for ground ambulances. *Prehospital emergency care : official journal of the National Association of EMS Physicians and the National Association of State EMS Directors*. 2014;18(1):92-7.
12. Trainarongsakul T, Sanguanwit P, Rojcharoenchai S, Sawanyawisuth K, Sittichanbuncha Y. The RAMA Ped Card: Does it work for actual weight estimation in child patients at the emergency department. *World journal of emergency medicine*. 2017;8(2):126-30.
13. Yuksen C, Savatmongkornkul S. Performance of using Pediatric Emergency Drug Card in Emergency Department. *Songkhla Med J*. 2014;32(5):291-301.
14. Rappaport LD, Brou L, Givens T, Mandt M, Balakas A, Roswell K, et al. Comparison of Errors Using Two Length-Based Tape Systems for Prehospital Care in Children. *Prehospital emergency care :*

official journal of the National Association of EMS Physicians and the National Association of State
EMS Directors. 2016;20(4):508-17.